

Till Ämnesbetygsutredningen,
utredare Amelie von Zweigbergk
amelie@zweig.solutions

Kopia:

Synpunkter på Ämnesbetygsutredningens tänkta förslag kring ämnesbetyg på gymnasieskolan m.m. Dir. 2018:32, U2018:03

Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN, representerar arbetslivet och är ett samarbetsorgan för att främja utbildning och rekrytering inom djurbranschen utöver lantbruksdjur och häst. DYN företräder arbetsmarknadens parter inom branschen, se www.djuryn.se. DYN:s verksamhetsområden sysselsätter ca 20.000 yrkesverksamma i Sverige, i 7.000 företag med omsättning 17 miljarder SEK. Den starka tillväxten fortsätter och har under den senaste femårsperioden ökat med 15 - 20 procent. Branschen har behov av yrkesverksamma med utbildning från såväl gymnasial, eftergymnasial som högskolenivå, vilka även besitter praktisk/reell kompetens vad gäller handhavande av djur.

DYN tackar för möjlighet till dialogmöten i december 2019 och januari 2020, och önskar lyfta följande.

1. Omfattningen av **programgemensamma** kurser inom Naturbruksprogrammet, NB, är i nuläget 400 poäng (Naturbruk 200 p, Biologi 1 100 p, Entreprenörskap 100 p). Med syfte att inom naturbruksprogrammets olika yrkesutgångar nå anställningsbarhet direkt efter gymnasieskolan samt möjlighet till grundläggande och särskild behörighet till högskolan för (yrkes-) utbildningar inom djur kan vi se möjlighet att minska de programgemensamma kurserna till 300 poäng. Härvid bör fokus vara mot **"Hållbarhet, såväl ekologiskt, ekonomiskt och socialt"** utifrån Agenda 2030, delmål 4 utbildning (samt att de flesta av de 17 delmålen berör NB på olika sätt). Detta tema skulle kunna vara "minsta gemensamma nämnare" för NB. **Kursen Naturbruk** skulle i så fall kunna minska från 200 till 100 poäng.

Att ersätta kursen Biologi 1, som egentligen är utformad för det naturvetenskapliga programmet, **med en kurs som är utformad för NB** vore önskvärt. Det är dock viktigt att kursen ger samma behörighet till högskola som Biologi 1. Behörigheten bör inte heller vara begränsad till SLU:s utbildningar. Det är viktigt att eleverna ges möjlighet att bli behöriga till angränsande utbildningar (som t ex biologprogrammet) där en bakgrund inom naturbruk kan vara en fördel.

2. Regeringen har nyligen fattat beslut om **reviderade examensmål för NB**, där inriktning Djur har delats i Djurvård och Häst, samt Skog i Skogsbruk och Naturturism. Detta ser vi som positivt. **Inriktningarnas omfattning har därigenom, efter år av dialog med branscherna, höjts från 300 till för Djurvård 500 poäng, Naturturism 600 poäng samt för Häst, Lantbruk respektive Trädgård 700 poäng.**

Vi ser för Djurvårds del att dessa 500 "låsta inriktningspoäng" är en lämplig bas och minsta gemensamma nämnare för att sedan, via olika kurspaket, **nå anställningsbarhet i de skilda yrkesutgångarna** djurvårdare med inriktning mot Hund, Forskningsdjur, Djursjukvård, Zoofackhandel respektive Djurpark.

Utredarens förslag om upp till 1000 låsta poäng leder ej till anställningsbarhet för våra yrkesutgångar. 200 poäng programfördjupning räcker inte för att skapa yrkesutgångar som möter branschernas behov. Yrkesutgången mot forskningsdjur kräver ett minimum om 400 p programfördjupning (Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård 2 samt Djur för forskningsändamål, liksom mer Engelska).

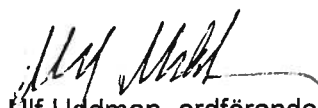
3. Branschen har behov av att NB är ett "både och"-program, såväl yrkesförberedande som högskoleförberedande. Detta gäller såväl före som efter Gy2011. Branschen har stort behov av att studiemotiverade NB-elever fortsätter till högskoleutbildningar inom området, inte minst till **yrkesutbildningar inom SLU**, t.ex. veterinär, djursjukskötare, husdjursagronom. Dessa **särskilda behörigheter** måste ges möjlighet till inom NB.

Eleverna bör inom sina 2500 poäng ha möjlighet att nå såväl grundläggande högskolebehörighet som de flesta särskilda behörigheter som gäller för SLU:s yrkesutbildningar inom djurområdet, det vill säga till veterinär, husdjursagronom, djursjukskötare. Inom programfördjupningen måste minst ligga, som idag, kurserna Fy1b1, Kemi 1, Matematik 2-3, samt minst en kurs av de grundläggande behörigheterna.

4. Vi ser inte behov av digitaliseringskurser etc. - det gäller att NB:s yrkesämnen i sitt innehåll "hänger med i utvecklingen". Däremot skulle vi gärna se att Matematik 4, Kemi 2, Engelska 7 får erbjudas inom **programfördjupningen** för att underlätta särskild behörighet till agronom, jägmästare, veterinär etc.
5. Vi förordar med eftertryck att **meritpoängen** tas bort. Dessa diskriminerar yrkesprogrammets elever gentemot de högskoleförberedande programmen inför högskolan. SLU har behov av att veterinärstudenter har bakgrund från NB:s inriktningar mot djur, men får i dagsläget ej ge meritpoäng för kurser som rör lantbrukets husdjur, djurens hälso- och sjukvård etc. Däremot måste SLU ge meritpoäng för elever som läst t.ex. Spanska, med betyg E. Universiteten ska bedömas utifrån hur de breddar sin rekrytering – hur rimmar det med gymnasieskolans diskriminering av yrkesprogrammets elever rörande meriter?
6. Funderingar angående **ämnesbetyg** och **lärarlegitimation**: Att erbjuda kurser ur flera ämnen som ska betygsättas som ett block kan bli problematiskt (risken är stor att kursernas kunskapskrav skiljer sig mycket från varandra och man tappar progressionen som finns bland kurser som bygger på varandra). Kan man erbjuda elever att läsa delar av block? Det är även viktigt att blocken harmonierar med lärarnas kompetenser och legitimationer.

Vi är dock inte främmande för att flera kurser inom ett ämne kan leda till ett ämnesbetyg, t.ex. kurserna Hundkunskap 1, 2, 3 samt Träning av hund (i ämnet Hundkunskap), respektive Djurens hälso- och sjukvård 1 och 2 (i ämnet Djurens hälso- och sjukvård). Dessa ämnen överensstämmer även väl med yrkesutgångar som leder till anställningsbarhet.

För Djurbranschens Yrkesnämnd

Ulf Uddman, ordförande
VD Svenska Kennelklubben
tel. 08 795 3010, ulf.uddman@skk.se